

Föreningsrevisorernas granskning av Svenska Röda Korsets styrelses genomförande av beslut från Riksstämman 2021

Vi valdes vid Riksstämman 2021 med uppdraget att granska Svenska Röda Korsets styrelses genomförande av Riksstämmans beslut samt att följa upp kvarvarande beslut från Riksstämman 2019.

Föreningsrevisorernas granskningsperiod är densamma som riksstämmoperioden 2021-2023.

Rapporten utgår från vår riskanalys och riskbedömning av riksstämmobesluten, med fokus på följande områden:

- Strategiarbetet 2020-2023 och planering för ny strategi 2024-2030
- Hållbarhetsarbetet, hur säkerställa en kontinuitet av påbörjat arbete och second hand
- Förening 2.0
- Krisberedskap
- Lokala behovsanalyser

Övriga områden vi granskat är:

- Hantering av arbetsordningen för Riksstämman.
- Dokumentstyrningen inom Svenska Röda Korset
- Kommunikation kring insamlade medel från månadsgivare.
- Revisorernas påpekande från föregående Riksstämman.

Vi har valt att följa styrelsens arbete genom att:

- Ta del av handlingar inför och protokoll från styrelse- och presidiummöten.
- Följa styrelsemöten, dialogmöten och Regionalt forum och andra möten.
- Haft enskilda möten med nyckelpersoner i tjänstepersonsorganisationen.
- Månadsvisa arbetsmöten med hela föreningsrevisorsgruppen.

Vi har inhämtat information från kretsar om effektiviteten och ändamålsenligheten av Röda Korsets kretsstöd, utifrån Strategi 2020-2023, genom en enkät som skickats till samtliga kretsar. 295 kretsar har svarat. [Resultaten är publicerade på Rednet](#). Vi har också genomfört ett tiotal kretsbesök.

Vi har även kommunicerat med de valda auktoriserade revisorerna från EY och PWC.

Våra iakttagelser och förslag till förbättringar redogör vi för i granskningsrapporten nedan.

På grundval av vår granskning anser vi oss ha fog för följande uttalande:

Vår bedömning är att nu sittande styrelse för Svenska Röda Korset har genomfört sitt uppdrag och föreslår därför Riksstämman att bevilja styrelsen för Svenska Röda Korset ansvarsfrihet för den period som granskats enligt ovan.

April 2023

Margareta Sterner
Föreningsrevisor

Göran Pettersson
Föreningsrevisor

Barbro Boström
Ersättare föreningsrevisor

Jan Johansson
Ersättare föreningsrevisor

Granskningsrapport

Rekommendationer/förbättringsförslag efter granskning av svar på föreningsrevisorernas enkät

Förslag till ny strategisk inriktning

Framtagandet av en ny strategisk inriktning för 2024 och framåt engagerar knappt hälften av de kretsar som svarat på föreningsrevisorernas enkät. Det är stor skillnad mellan stora och små kretsar. Metoden att huvudsakligen arbeta digitalt med framtagandet av strategin riskerar att exkludera kretsar. För att nå en högre grad av delaktighet och förankring borde den digitala informationen kompletteras med analog information.

Hållbarhetsarbetet med fokus på second hand

Flera åtgärder är på gång inom hållbarhetsområdet, dock är det för tidigt att säga om vidtagna och planerade åtgärder är tillräckliga för att svara mot Riksstämmans beslut. I vår enkät uppgav 105 kretsar att de har second hand och 125 att de inte hade det.

Orsaker till att inte nyttja depåerna är: stora avstånd, blir för dyrt, ohanterligt, finns möjlighet för textilåtervinning på orten.

Områdena Hållbarhet och Second hand behöver en fortsatt genomlysning.

På uppdrag av Svenska Röda Korsets styrelse har PWC tagit fram ett utkast till Väsentlighetsanalys maj 2022, med fokus att identifiera väsentliga aspekter, dess relaterade risker och koppling till nuvarande ramverk och verksamhetsområden.

En del av minskade personella resurser berör området hållbarhet och miljö. I stadgarna uttrycks att Svenska Röda Korset strävar efter att genom sitt arbete bidra till hållbar utveckling.

Förening 2.0

Många kretsar tycker det digitala kretsstödet fungerar och de använder Rednet. I vår enkät svarar 80 % att de använder Rednet medan bara 29 % använder rekryteringsverktyget ReachMee. Flera av de mindre kretsarna uttryckte att de inte har den digitala kompetens som krävs för att tillgodogöra sig digitaliseringen. Fler uttrycker också att Rednet är svårnavigerat.

Vi rekommenderar styrelsen att innan digitaliseringen tar mer resurser, göra en analys av läget, för att skapa en bakgrund till kretsarnas behov, stora och mindre.

Krisberedskap

I vår enkät svarar 43 % (125) av kretsarna att de uppfyller målsättningen att ha en krisberedskapsplan som är inskickad till enheten för krisberedskap. 35 % (102) kretsar anser att de får stöd i krisberedskapsarbetet av den nationella krisberedskapsplanen.

Vi tror inte att kretsens beredskapsförmåga att agera är avhängigt antalet inskickade beredskapsplaner. Vi rekommenderar att det tas fram en bättre modell för att bedöma kretsens beredskapsförmåga.

Vi har noterat att det finns en otydlighet vad som gäller för samarbete mellan rödakorskretsar och övriga frivilliga försvarsorganisationer samt övrigt civilsamhälle. För att säkra hur rödakorskretsen kan bidra i händelse av en större kris är vår rekommendation att etablera

samarbeten med de lokala frivilliga försvarsorganisationerna/ civilsamhällesaktörerna som finns på orten och med räddningstjänsterna i kommunen.

Utveckling av Första hjälpen-grupper bör öka med spridning över landet, som ett led i att stärka krisberedskapsorganisationen.

Vi noterar att flera kommentarer uttrycker att krishanteringen under Ukrainakrisen varit bättre än under Corona med avseende på stödet till kretsarna.

Information och digitalisering

Drygt hälften av de tillfrågade kretsarna svarade att informationen på Rednet hjälper dem att nå sina mål. 65 % svarade att de använder Rednet för att få information om vad som händer i organisationen.

Kretsrapporten: 60 % av de svarande kretsarna anser att det är tydligt varför de ska rapportera i kretsrapporten medan knappt hälften svarar att rödakorsåterkopplingen motsvarar deras behov av information.

Det samlade intrycket av området information och kretsrapportering är att de stora kretsarna har förutsättningar att hantera den digitala kommunikationen medan de mindre kretsarna svarar att det är för komplicerat, för byråkratiskt.

En genomgående kommentar är att det är svårt att hitta på Rednet. Vi rekommenderar att det görs en översyn av Rednet som förutom att göra sidan mer lättnavigerad också tydliggör publicerade dokument. I samtliga dokument på Rednet bör framgå när respektive dokument är upprättat, daterat och vem som upprättat dokumentet och där /om behov finns vem som godkänt texten.

Behovsanalyser

På frågan om kretsen gjort en lokal behovsidentifiering svarar 35 % ja. Generellt kan sägas att flera kretsar samverkar med kommunen, andra ideella föreningar och kyrkan. Kretsarna har svarat att arbetet med behovsanalyser är viktigt men kan inte alltid prioriteras.

Kretsbesök

Svaren vi fått vid kretsbesöken överensstämmer väl med de svar vi fått i enkäten. En iakttagelse är att flera kretsar uttrycker att det är ett stort avstånd mellan kretsen och den centrala nivån av Svenska Röda Korset. Vår rekommendation är att erfarenhet från lokalt föreningsarbete utgör en viktig kompetens vid nyrekrytering och att det utformas ett fortbildningsprogram för centralt anställd personal som förläggs till kretsarna. Vi rekommenderar också att i utformandet av olika kretsstöd det tas hänsyn till upplevelsen av avstånd mellan den centrala och lokala nivån.

Övriga resultat och rekommendationer/förbättringsförslag

Kommunikation kring insamlade medel från månadsgivare

Vi noterar att Styrelsen har beslutat om åtgärder för att förtydliga att insamlade medel från månadsgivare används i överensstämmelse med kommunikationen till månadsgivarna. Vi bedömer att detta minimerar risken för förtroendetapp för organisationen.

Revisorernas påpekande från föregående Riksstämman

”Föreningsdemokratiskt är det styrelsens uppdrag att bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, vara ett stöd för landets kretsar och tillse att Röda Korset bedriver verksamhet i hela landet. I den granskning 2021 som EY utfört på krets nivå har konstaterats att kretsarna har 361 sidor av riktlinjer att följa, ändamålsenligheten av detta bör omgående hanteras.” Vilket påpekades vid Riksstämman 2021.

Vi saknar information om vilka åtgärder som vidtagits med anledning av detta.

Dokumentstyrningen inom Svenska Röda Korset

Vid genomgång av dokument/handlingar inför styrelsemöten och på Rednet, gäller både handlingar för tjänstepersonsorganisationen och allmänna handlingar, ser vi att dokumenten ofta saknar styrning och spårbarhet. Detta påpekades i föreningsrevisorernas rapport till Riksstämman 2021.

Övriga iakttagelser

Kretsarna har olika förutsättningar att tillgodogöra sig information och olika stödåtgärder. Storleken på de kretsar som svarat på vår enkät spänner mellan 4 medlemmar och drygt 4 000 medlemmar. I vår undersökning har 200 av de svarande kretsarna mellan 1 och 299 medlemmar.

Vi rekommenderar att styrelsen utvecklar ett betydligt mer differentierat stödsystem som tar hänsyn till kretsens verksamhet och storlek, om den har anställda eller drivs helt av ideella krafter, dess digitala kompetens etc.

Som en del i arbetet att utarbeta ett mer differentierat stöd och för att öka kunskapen om kretsarnas villkor rekommenderar vi att styrelsen årligen låter göra en ”kundnöjdhetsmätning” gentemot kretsarna.

Vi har noterat att styrelsen fattat beslut om att genomföra en ”kundnöjdhetsmätning” gentemot kretsarna.

Motionerna från 2019 och 2021 års Riksstämman

Vår iakttagelse avseende motionerna från Riksstämman 2019 och 2021 är att det finns svar på varje motion med några få undantag, men att det är svårt att hitta resultaten och vilka effekter som uppnåtts. Det är mycket ord och det saknas länkar till de underlag eller resultat som tagits fram. I en del fall finns allmänna hänvisningar till Rednet.

Vi rekommenderar styrelsen att ta fram en metod och en mall för hur besluten från Riksstämman på ett enkelt och överskådligt sätt kan presenteras.

Vi ser detta som en fördjupning av föreningsdemokratien där såväl den krets som lämnat motionen som övriga intresserade kan se resultatet av Riksstämmans beslut.